

FAGLIGT SELSKAB FOR PSYKIATRISKE SYGEPLEJERSKER

PSYKIATRISK SYGEPLEJE

Oktober 2016 • 3. udgave • 23. årgang

Dette maleri er lavet med flydende tusch inspireret af brændende skov og krat. Det er tilfældigt hvordan det former sig – en, to, tre så er det lavet. Processen giver mig en stor glæde.

Af SIFF • 2016

Kunstner: LOT

Af Lene Lauge Berring, Sygeplejerske, Seniorforsker, SD, cand.cur. Ph.d., Psykiatrien Region Sjælland – lelb@regionsjaelland.dk og Jesper Bak, RN, SD, MPH, Ph.d. Forskningsleder, Enheden for Klinisk Psykiatrisk Sundheds- og Sygeplejeforskning, Centerledelsen/ Forskningsinstituttet, Psykiatrisk Center Sct. Hans, Roskilde – Jesper.Bak@regionh.dk

Safewards – en ny måde til at håndtere konflikter

Hvad er Safewards

Safewards er en evidensbaseret konfliktforklaringsmodel, modellen indikerer, at der findes et sæt konfliktskabende faktorer, der kan give anledning til særlige flashpoints, som kan forårsage en konflikt. Når personalet kender disse flashpoints kan personalet have indflydelse på omfanget af konflikter og håndtering af disse i afsnittet. Derudover er der i tilknytning til modellen udviklet 10 simple og praksisnære interventioner, der samlet giver ideer til hvordan konflikter kan forebygges og håndteres i psykiatriske afsnit. Hensigten med interventionerne er at forbedre relationen mellem personale og patienter samt skabe gode og rolige afsnits miljøer der er tvangs- og voldsforebyggende.

Indførelsen af Safewards har medført en kraftig reduktion i forekomsten af vold og tvang på almene akutte psykiatriske afsnit i London og andre steder i England, men Safewards er ikke en mirakel løsning. Forebyggelse af tvang og vold kræver omtanke og en koordineret indsats fra den samlede personalegruppe i afsnittet, samt betydelig ledelsesstøtte. Safewards er oversat til dansk af personale fra psykiatriske afsnit i Danmark og kan findes på Safewards hjemmeside sammen med den tyske, hollandske, tyrkiske og finske oversættelse.

Heldigvis findes der også implementeringsanvisninger på Safewards hjemmeside, men nu får I lige vores overvejelser.

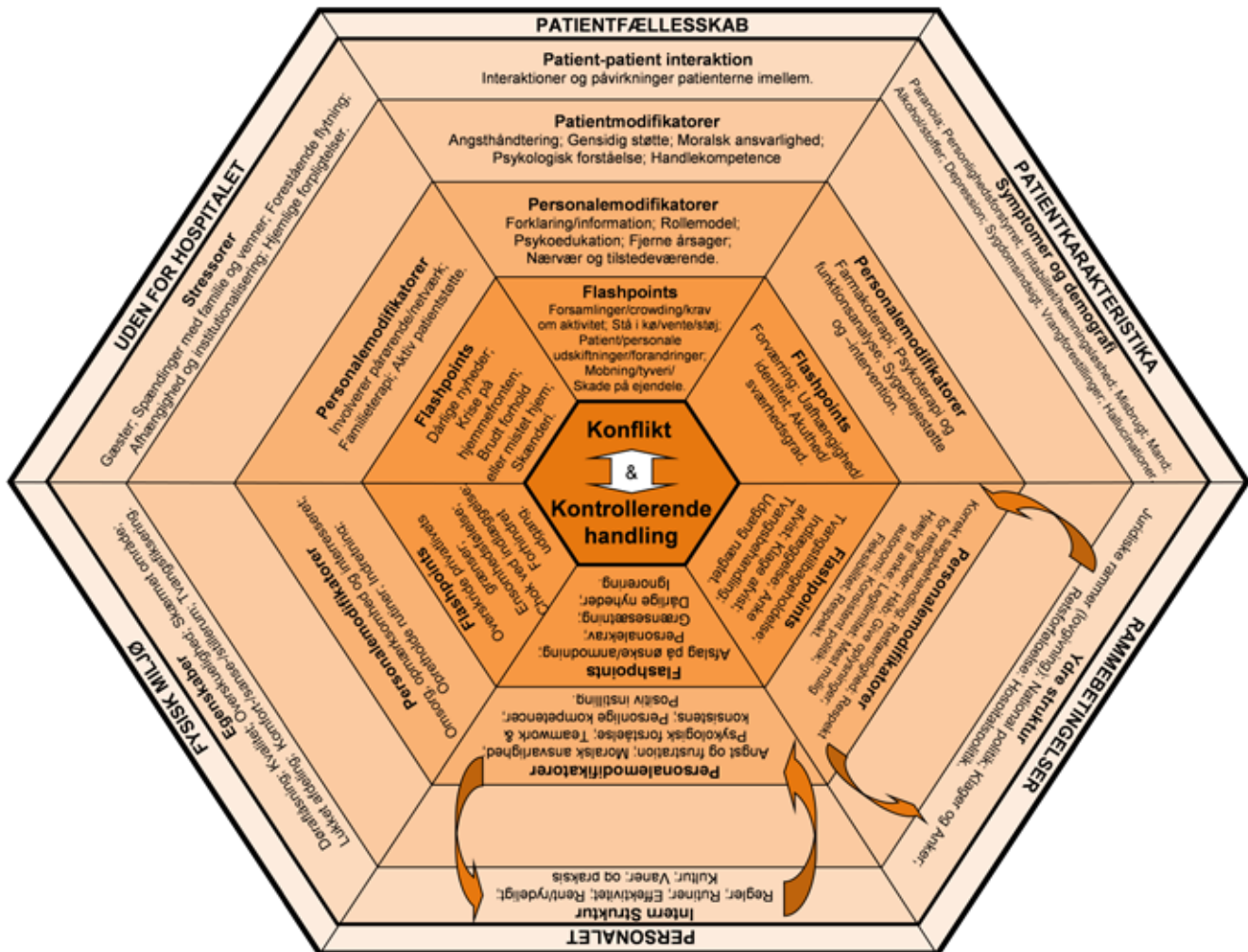
Hvorfor Safewards ?

Safewards kan nedbringe tvang, det er det vi har forsøgt at gøre de sidste mange år i Danmark, uden held. Konflikter som vold, trusler, opkørte situationer og tvang er komplekse fænomener, der kræver en betydelig samlet organisatorisk indsats (3,4).

Indtil videre er der kun identificeret to organisatoriske indsatser, der ser ud til at reducere både vold og tvang. Den ene: "Six Core Strategy" (5) består af seks områder, som organisationen skal have fokus på:

1. Ledelse med henblik på organisationsændringer
2. Anvendelse af data til informationsbaseret praksis
3. Personaleudvikling
4. Anvendelse af forebyggelsesværktøjer
5. Brugerens rolle i psykiatriske afsnit/afdelinger
6. Debriefing teknikker

Den anden indsats er Safewards, der er en ny model til forståelse af konflikter og tvang på psykiatriske afsnit. Den består desuden af 10 interventioner, som personalet kan lade sig inspirere af. Safewards er konkret og praksisnær. Det tager mindre end tre timer at orientere sig i materialet, der

Der findes seks domæner hvor konflikter og kontrollerende handlinger udspringer fra: patientfællesskabet, patientkarakteristika, rammebetingelser, personalet, det fysiske miljø og uden for hospitalet.

Den yderste ring opsummerer de nøglepunkter inden for de enkelte domæner, der kan give anledning til hændelser med konflikter og kontrollerende handlinger.

Den næste ring angiver patientmodifikatorerne, dvs. hvad patienter kan foretage sig sammen, der har indflydelse på den måde

punkterne i de seks domæner giver eller ikke giver anledning til konflikter og kontrollerende handlinger.

Den næste ring angiver på lignende måde personalemodifikatorerne. Pilene mellem denne ring og den yderste angiver, at personalet også har magt til direkte at påvirke eller ændre domænerne egenskaber, således at risikoen for hændelser med konflikter eller kontrollerende handlinger nedsættes.

Den inderste ring identificerer de personalemodifikatorerne, der hænger tættest sammen med de domæner, de er anbragt i. Flashpoints er de hændelser

eller sociale forhold, der med størst sandsynlighed inden for kort tid kan udløse en hændelse med konflikter eller kontrollerende handlinger.

Konflikter og kontrollerende handlinger befinder sig midt i modellen, bundet sammen med en tovejspil. Pilen betyder, at mens konflikter kan udløse kontrollerende handlinger, kan brugen af kontrollerende handlinger i sig selv udløse konflikter.

Læs mere på www.safewards.net hvor denne tegning er hentet fra.

findes på hjemmesiden: www.safewards.net. På denne hjemmeside er der også vejledning til ledelsen om, hvad det kræver at implementere Safewards, f.eks. praktiske fif om at have økonomisk råderum til at printe plakater, og indkøbe musik.

Hvorfor har vi brug for endnu en konfliktforklaringsmodel i Danmark?

Modeller hjælper generelt til at overskue sammenhænge ved komplicerede fænomener, i dette tilfælde sammenhængen mellem konflikters opståen og anvendelsen af tvang (kontrollerende handlinger). Det er rigtigt, at der tidligere er udviklet forklaringsmodeller men de har haft vanskeligt ved at beskrive det meget komplekse problemfelt på en (forholdsvis) enkel måde.

Hvorfor skal vi implementere 10 nye interventioner når vi allerede arbejder med mange af strategierne i "de seks kernestrategier"?

"De seks kernestrategier" omhandler, som benævnt strategier, disse er i sagens natur ikke specielt operationaliseret, det betyder at man først skal finde og udvikle de specifikke interventioner der kan anvendes i den kliniske praksis. Safewards består af 10 interventioner der er lige til at implementere. De 10 interventioner hører til under et par af kernestrategierne, nemlig strategierne "Personaleudvikling"

og "Anvendelse af tvangsforebyggelsesværktøjer". Derudover findes der vejledninger i Safewards, under fanen "Ledelse" benævnt: "Planlægning og implementering" der kan henføres til kernestrategien "Ledelse m.h.p. organisationsændringer" og evalueringsmetoder der kan henføres til kernestrategien "Anvendelse af data til informationsbaseret praksis". Alt i alt passer Safewards fint til de mere overordnede seks kernestrategier, ikke som mere arbejde eller som et andet arbejde, men som operationalisering af nogle af delstrategierne.

Hvad kan Safewards bidrage med i Danmark?

Vores håb er at Safewards kan medvirke til at nedbringe andelen af tvang, specielt tvangsfiksering, fastholdelser og akut beroligende medicin. De 10 interventioner er designet til primært at forbedre forholdet/relationen mellem patienter og personale og dette er af helt central betydning for hvorvidt det lykkes for personalet at hjælpe patienterne i deres recovery proces og undgå magtanvendelse. Men vores håb er også at personalet får nogle konkrete handlemuligheder i dagligdagen.

Er det ikke det vi altid har gjort?/Det er jo det vi plejer at gøre, hvad er det anderledes?

Det der er anderledes med Safewards er at de 10 interventio-

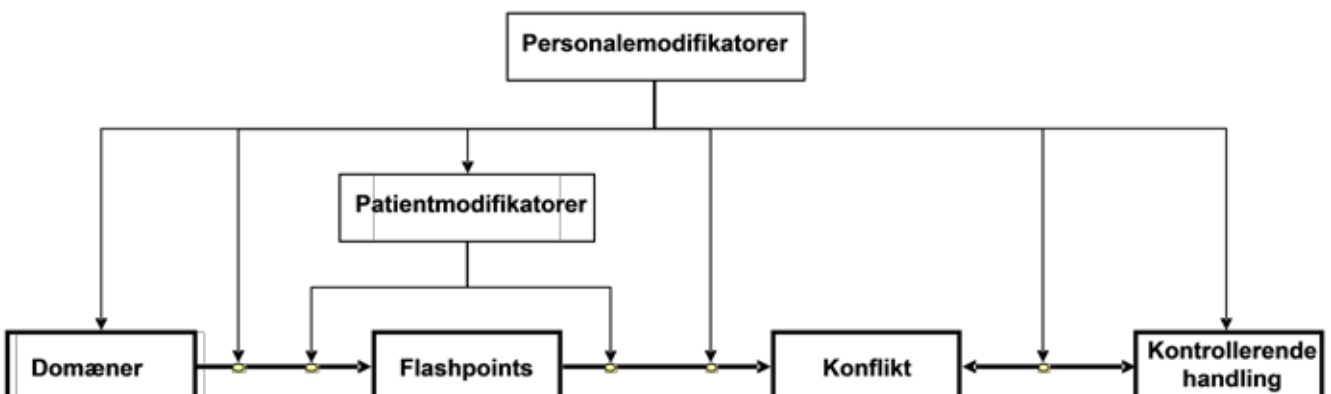
ner er nøje udviklet på baggrund af forskningsresultater (evidensbaserede). De fleste interventioner er voldsforebyggende på det primære niveau. Det vil sige at, man ud fra et sundhedsfremme perspektiv, arbejder med at forebygge at volden overhovedet opstår. Når man kigger på modelens interventioner handler de fleste om at skabe ligeværdighed og gode relationer mellem personale og patienter, men også patienterne imellem.

Selvfølgelig kan man ikke altid arbejde på det primære voldsforebyggende niveau, man må også have kompetencer til at arbejde voldsforebyggende på det sekundære og tertiære niveau. De områder som Anna Björkdahl bl.a. beskriver i Bergen modellen (Bergen modellen er et personale træningsforløb i voldshåndtering og forebyggelse).

Det vigtige er dog, at jo mere man arbejder på det primære voldsforebyggelses niveau, jo færre situationer opstår og desto mindre skal der forebygges på det sekundære og tertiære niveau.

Mon det passer ind i en dansk kontekst?/De bruger andre tvangsmetoder i England/De bruger meget mere medicin/ Deres patienter er mindre farlige

Det er svært på nuværende tidspunkt, at sige om det passer ind

i en dansk kontekst. Det skal prøves. Len Bowers lægger op til at de enkelte afsnit skal tage ejerskab på interventionerne. Således er det meningen at man selv laver "Gensidige forventninger" sammen med patienterne og man selv udformer "Lær hinanden at kende" beskrivelser. Det kan godt være at der bliver en overgangsperiode, hvor man også skal gøre sig ekstra umage med at fortælle patienterne, at det at skabe rolige volds- og tvangsforebyggende miljøer er et fælles ansvar, men at man som personale i hvert fald vil gøre sig umage med at skabe et sådan miljø.

I England anvender de oftest isolation der hvor vi anvender tvangsfiksering, målet med at indføre Safewards er at mindske andelen af konflikter og dermed andelen af kontrollerende handlinger generelt, deriblandt isolation, så om man lige anvender den ene eller anden type af kontrollerende handlinger betyder formodentlig ikke noget for resultatet. Vedrørende at bruge mere medicin, der er ingen videnskabelige undersøgelser der peger i retning af at de i England anvender mere medicin. Angående farlighed viser et tidligere studie, nogenlunde samme antal aggressive tilfælde på akutte afsnit i Danmark som i England.

Selvfølgelig er det vigtigt at være opmærksom på både patienters og personales sikkerhed og tryghed. Et godt samarbejdet personaleteam der hviler på grundlæggende positive værdier, som Safewards understøtter, er med til at skabe et godt og tvangsforebyggende miljø. Men Safewards er i sig selv ikke en trylleformular. De afsnit, som Len Bowers udvalgte til sin undersøgelse var velfungerende og havde stabile personale forhold (kendetegnende for et godt arbejdsmiljø). Så det er måske noget at det man kan holde øje med når man starter sit Safewards projekt.